

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
23.06.2025
протокол № 09, п. 11

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 23.06.2025 № 120

МЕТОДОЛОГІЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

METHODOLOGY OF PHILOLOGICAL RESEARCH

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	«master»
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»	«Culture, Arts and Humanities»
Спеціальність	В 11 «Філологія» /	«Philology»
Спеціалізація	В 11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» /	«Germanic Languages and Literatures (including translation), First Foreign Language – English»
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»	«Germanic Languages and Literatures (including translation), First Foreign Language – English»

Вінниця 2025

Розробник: Іваницька Наталя, доктор філологічних наук, професор

Гарант освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» – Іваницька Наталя, доктор філологічних наук, професор

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу 30.05.2025 р. пр. № 5;

на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 12.06.2025р. пр. № 6.

Рецензенти:

Терещенко Лілія, кандидат філологічних наук, доцент

Волос Вікторія, директор Бюро технічних і літературних перекладів «ВІЗА»

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 27.06.2025 р. Формат 60х84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,80.

Обл.-вид. арк. 1,69. Тираж 2. Зам. № 363.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення освітнього компонента.

Освітній компонент «Методологія філологічних досліджень» є одним із ключових освітніх компонентів у підготовці магістрів філології. Відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Філологія» такий фахівець покликаний розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій. Для виконання таких дій методологічна грамотність магістрів є вкрай важливою.

Дисципліна «Методологія філологічних досліджень» належить до обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки і має **на меті** формування у здобувачів ОС «магістр» загальних уявлень про теоретико-методологічні основи науково-дослідницької діяльності в галузі філології, розвиток методологічної та наукової культури, набуття навичок роботи із сучасними інформаційними ресурсами, надання методичних рекомендацій щодо оформлення і представлення результатів різних дослідницьких робіт, використання цих навичок у професійній діяльності.

До основних **завдань** вивчення освітнього компонента належать:

- ознайомлення магістрів із фундаментальними принципами наукового пізнання та особливостями наукового мислення;
- формування практичних навичок і вмінь застосування загальнонаукових та філологічних наукових методів, а також розроблення програми проведення наукового дослідження;
- набуття знань про ключові наукові парадигми та дослідницькі стратегії в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладознавства;
- розвиток інформаційної грамотності й умінь користування бібліографічними менеджерами;
- засвоєння норм сучасної наукової комунікації, ознайомлення з основами дослідницької етики та формування стійкої мотивації до дотримання принципів академічної доброчесності під час проведення наукового дослідження.

Методика вивчення освітнього компонента ґрунтується на єдності проблемних лекцій, практичних занять, під час проведення яких пріоритетним є використання проблемних та дослідницьких методів навчання. Програмою передбачено самостійну роботу здобувачів вищої освіти, спрямовану на формування автолінгводидактичних умінь і навичок наукового філологічного пізнання матеріалу та транспонування отриманих результатів на власну дослідницьку діяльність.

Результатом вивчення освітнього компонента «Методологія філологічних досліджень» для освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **загальні компетентності:**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання зі філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента «Методологія філологічних досліджень» полягають:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з мовознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», дисципліна пов'язана з вивченням таких професійних курсів, як «Сучасна література англomовних країн», «Цифрові філологічні технології», «Галузевий переклад».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компонента, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом НПП виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол № 12).

Відповідно до згаданого Положення здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

**Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	Самостійна робота здобувачів		
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Наука і наукове пізнання в умовах сучасного світу: виклики та перспективи	20	2	4	14		
Тема 1.1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі	11	2	2	7	ПО, УД, Т	5
Тема 1.2. Наукове пізнання. Наукове мислення	9		2	7	П, УО	5
Тема 2. Метод, методологія та логіка наукового пізнання	11	2	2	7	МК, ТД	5
Тема 3. Теоретичне підґрунтя сучасної лінгвістики: методи і парадигми мовного аналізу	20	2	4	14		
Тема 3.1. Поліпарадигмальність сучасної лінгвістики. Порівняльно-історична парадигма	11	2	2	7	УО, УД, Т	5
Тема 3.2. Системно-структурна парадигма лінгвістики	9		2	7	ТЕ, ТД	5
Тема 4. Сучасна лінгвістика: людиноцентричність, практична спрямованість і технологічна інтеграція	29	2	6	21		
Тема 4.1. Антропоцентричні парадигми лінгвістики. Когнітивістика та концептологія. Комунікативна лінгвістика та прагматика	11	2	2	7	МК, УД	5
Тема 4.2. Антропоцентричні парадигми лінгвістики. Психолінгвістика, лінгвокультурологія та соціолінгвістика. Дискурсивна парадигма	9		2	7	ПО, УД, Т	5
Тема 4.3. Прикладна лінгвістика. Інформаційні технології в лінгвістиці	9		2	7	ТЕ, УО	5
Тема 5. Методологія літературознавчих досліджень	20	2	4	14		
Тема 5.1. Класичні та структуралістські підходи в літературознавстві	2	2				

Тема 5.2. Феноменологічний підхід та інтертекстуальність у літературознавстві	9		2	7	УО, УД, Т	5
Тема 5.3. Рецептивна естетика та теорії читача	9		2	7	П, ТД	5
Тема 6. Методологія перекладознавчих досліджень	11	2	2	7	УО, ПО, Т	5
Тема 7. Інформаційна грамотність, робота з бібліографічними менеджерами та введення у наукометрію	11	2	2	7	П, УД	5
Тема 8. Кваліфікаційна робота здобувачів ОС «магістр».	18		4	14		
Тема 8.1. Текстові запозичення, оформлення покликань і цитувань у наукових роботах.	9		2	7	П, ТД	5
Тема 8.2. Оприлюднення результатів наукових досліджень	9		2	7	ПО, УД, Т	5
Тема 9. Академічна доброчесність і наукова комунікація: етика досліджень та захист інтелектуальної власності	20	2	4	14		
Тема 9.1. Академічна доброчесність та етика наукових досліджень	11	2	2	7	ТЕ	5
Тема 9.2. Інтелектуальна власність і наукова комунікація	9		2	7	ПР, Т	5
Індивідуальне завдання	20			20		20
Разом	180/6	16	32	132		100
Підсумковий контроль	екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

УО – усне опитування на практичних заняттях – 2 бали.

ПО – письмове опитування на практичних заняттях – 2 бали

УД – участь у дискусії – 2 бали.

ТД – термінологічний диктант – 2 бали.

Т – тестування – 1 бал.

РМГ – робота в малих групах – 1 бал.

МК – складання ментальної карти – 3 бали.

ТЕ – написання есе – 3 бали.

П – презентація – 3 бали.

ПР – розробка проєктного завдання – 4 бали.

ІЗ – індивідуальні завдання – 20 балів (перегляд тематичних відео із подальшим коментуванням – 5 балів; участь у наукових заходах – 10 балів; розробка інтерактивного завдання – 5 балів).

!!! За бажанням студент може отримати бали за індивідуальні завдання, здобувши загальні та фахові навички у неформальній освіті, зокрема прослухавши запропоновані нижче або обрані самостійно та узгоджені з викладачем курси:

1. Академічна доброчесність в університеті. URL: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>
2. Theory of Knowledge. URL: <https://ocw.mit.edu/courses/24-211-theory-of-knowledge-spring-2014/>
3. Introduction to Philosophy of Language. URL: <https://ocw.mit.edu/courses/24-251-introduction-to-philosophy-of-language-fall-2011/>
4. Linguistic Studies of Bilingualism. URL: <https://ocw.mit.edu/courses/24-906j-linguistic-studies-of-bilingualism-fall-2012/>

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента (теми програми).

Тема 1. Наука і наукове пізнання в умовах сучасного світу:

виклики та перспективи

Сутність та ознаки науки. Основні складові системи наукових знань: абстракції, принципи, наукові закони, теорія. Функції, мета, завдання науки. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта. Класифікація наук. Фундаментальні та прикладні науки. Природничі та гуманітарні науки. Стан та особливості розвитку науки в сучасному світі. Пріоритетні напрямки наукових досліджень в Україні та за її межами.

Специфіка наукового пізнання. Теорії пізнання: гносеологія, епістемологія, методологія. Рівні наукового пізнання: емпіричний і теоретичний. Принципи наукового дослідження: інтерсуб'єктивність, історизм, достатність підстав, детермінізм, несуперечливість, перевірюваність, відтворюваність, науковість, наступність, цілісність, системність.

Моделі розвитку науки. Єдність кількісних і якісних змін у розвитку науки. Диференціація та інтеграція наук. Свобода критики і плюралізм думок.

Тема 2. Метод, методологія та логіка наукового пізнання

Типологія методів наукового пізнання. Загальнонаукові методи емпіричного пізнання: спостереження, порівняння, експеримент. Загальнонаукові методи теоретичного пізнання: ідеалізація, формалізація, метод сходження від абстрактного до конкретного, метод історичного і логічного. Загальнонаукові методи емпіричного і теоретичного пізнання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, моделювання (предметне. Аналогове, знакове, математичне, логіко-математичне, структурне), аналогія.

Конкретно-науковий рівень методології. Поняття про спеціальні методи наукового пізнання. Методи конкретних наук. Наукові підходи і прийоми. Форми і засоби наукового пізнання: факт, проблема, ідея, гіпотеза, концепція, теорія.

Новації сучасної методології наукового пізнання. Міждисциплінарність досліджень. Методологічний плюралізм. Синергетика та герменевтика науки. Математизація наукових теорій.

Тема 3. Теоретичне підґрунтя сучасної лінгвістики: методи і парадигми мовного аналізу

Поняття наукової парадигми. Історичний розвиток лінгвістичних парадигм. Співіснування різних теоретичних моделей у сучасній лінгвістиці. Інтердисциплінарність та міжпарадигмальний діалог. Вибір методів дослідження залежно від парадигми.

Порівняльно-історична (генетична) наукова парадигма. Історія формування та етапи розвитку порівняльно-історичного методу. Техніка

порівняльно-генетичних досліджень. Прийоми визначення генетичної спорідненості. Принципи і прийоми етимологічного аналізу. Внутрішня, зовнішня реконструкція та відносна хронологія. Проблема реконструкції архаїчних значень слів. Метод синхронних зрізів. Метод лінгвістичної географії. Зіставний метод в історії мовознавства. Поняття контрастивної лінгвістики. Проблема мовної типології в мовознавстві. Методи типології. Проблема мовних універсалій у мовознавстві. Параметри та основні різновиди мовних універсалій.

Структуралістська (таксономічна наукова парадигма). Ієрархічні відношення в мові та методи їх дослідження. Основні школи структуралізму. Східноєвропейський структуралізм (Празький лінгвістичний гурток). Датський структуралізм (Копенгагенська лінгвістична школа) і становлення глосематики. Американський структуралізм: дескриптивна лінгвістика й метод безпосередніх складників. Структурний метод та його основні методики. Дистрибутивний аналіз. Аналіз за безпосередніми складниками. Трансформаційний аналіз. Компонентний аналіз.

Описовий метод як один із традиційних методів вивчення мови. Одиниці мови і одиниці лінгвістичного аналізу. Етапи описового аналізу. Спостереження, класифікація, опис, узагальнення, висновки як основні компоненти описового методу. Принципи опису лексичного значення слова у лексикографічних джерелах.

Тема 4. Сучасна лінгвістика: людиноцентричність, практична спрямованість і технологічна інтеграція

Методологічні принципи сучасного мовознавства: експанціоналізм, експланаторність, антропоцентризм, дискурсоцентризм, функціоналізм, етноцентризм, психонетичність, діалогічність.

Когнітивна лінгвістика та лінгвоконцептологія. Категоризація в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика. Когнітивна семантика. Когнітивне моделювання.

Комунікативна лінгвістика та лінгвістична прагматика. Теорія мовленнєвих актів. Комунікативна взаємодія, її типи. Мовленнєві жанри. Лінгвістична генетика. Паравербальні засоби мовної комунікації. Паралінгвістика. Теорія Г.П. Грайса (логіка мовленнєвого спілкування). Поняття комунікативної інтенції. Прагматика шифтерів (дейктичних слів).

Психолінгвістика. Американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм. Проблема породження (продукування) мовлення. Сприйняття й розуміння мовлення та тексту. Пам'ять - знання - компетенція. Проблема ментального лексикону. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту.

Етнолінгвістика та лінгвокультурологія. Гіпотеза лінгвістичної відносності, її слабкі варіанти й альтернативні теорії співвідношення мови та мислення (етнічної свідомості). Культурна ідентичність. Етнокультурна компетенція та її складники. Проблеми інкультурації й акультурації. Культурний шок. Проблеми міжкультурної комунікації.

Соціолінгвістика. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень. Проблема соціальної диференціації мови. Проблема мовної ситуації. Мовні контакти. Диглосія і білінгвізм (полілінгвізм). Проблема мовної норми та варіативності. Мовна політика. Методи соціолінгвістичних досліджень.

Лінгвістика тексту. Категорійна ієрархія тексту. Типологія текстових категорій. Контекст. Імпліцитний план тексту. Герменевтика. Проблеми інтерпретації тексту. Методи дослідження тексту.

Прикладна лінгвістика. Прикладні напрями комп'ютерної лінгвістики. Комп'ютерна лексикографія. Корпусна лінгвістика. Судова (кримінальна) лінгвістика. Прикладне значення розробки проблем комунікативного впливу. Нейролінгвістичне програмування.

Тема 5. Методологія літературознавчих досліджень

Біографічний метод. Культурно-історична школа: вплив філософії, історії та культурології на методологічну базу філології. Міфологічна школа. Міфокритика.

Структуралізм: етапи розвитку, основні принципи та поняття. Головні поняття: «структура», «бінарна опозиція», «медіація», «метафоризація», «бріколаж» та ін. Застосування методології структуралізму до літературознавства. Ролан Варт і його роль у структуралізмі. Поняття конотативної семіології. Ідеї твору-знаку і відкритості твору. Пост-структуралістські та деконструктивістські методи дослідження. Критика і самокритика структуралізму.

Інтертекстуальність та наратологія. Феноменологічні ідеї в літературній теорії та методології ХХ століття. Структура свідомості у філософській концепції Е. Гуссерля. Категорія *Lebenswelt* (життєвого світу) та *Zeitgeist* (духу часу) за Е. Гуссерлем. Поняття інтенції Р. Інгарден та його феноменологічна теорія пізнання літературного твору. Поняття конкретизації в естетичній концепції Р. Інгардена. Поняття часу та простору у феноменологічних теоріях.

Рецептивна естетика: основні теоретичні положення та ідеї. Констанцька школа рецептивної естетики: теоретичні засади. Рецептивна естетика та літературна герменевтика Г.-Р. Яусса. Вплив ідей Г.-Г. Гадамера на формування естетичних і герменевтичних поглядів Г.-Р. Яусса. Поняття естетичного досвіду та часової дистанції в літературній герменевтиці Г.-Р. Яусса. Літературні теорії читача та читачького відгуку. Типологія читачів: ідеальний (зразковий) читач; імпліцитний читач; поінформований читач; наївний і критичний читач. Читач як співавтор тексту. Інтерпретація та надінтерпретація художнього тексту: проблеми інтерпретаційних меж. Множинність значень тексту і їх рецепція.

Тема 6. Методологія перекладознавчих досліджень

Методологія перекладознавчих досліджень. Лінгвістичні моделі перекладу. Переклад як міжмовна інтерпретація, трансформація, перетворення тексту оригіналу без втрати змісту. Побудова «схеми», «парадигми», «структури» перекладу. Денотативна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Трансформаційна модель.

Комунікативні моделі перекладу. Поняття «динамічна еквівалентність». Комунікативна модель перекладу. Світ смислів адресанта. Ступінь цінності текстової інформації та її співвіднесеність з вихідною культурою й буттям.

Психолінгвістичні моделі перекладу. Переклад із мови оригіналу на внутрішній код і переклад із внутрішнього коду мовою перекладу.

Когнітивні моделі перекладу. Структури репрезентації знань. Термінологічна база когнітивного напрямку: фрейми, фреймові мережі, прототипи (E. Rosch), пропозиціональні структури (R.W. Langacker), сценарії, ментальні простори (G. Fauconnier), образи-схеми концептів (G. Lakoff), складні образи (R.W. Langacker), ментальні моделі (Ph. N. Johnson-Laird), інтегративні простори, або бленди (G. Fauconnier).

Когнітивно-дискурсивні моделі перекладу. Моделювання семантики художнього тексту. Множинність інтерпретацій. Інтерпретативна модель перекладу.

Мовна особистість перекладача. Сучасні концепції творчості у перекладі.

Синергетичні моделі перекладу. Тотальний переклад і проблема перекладності. Текстовий, метатекстовий, ін- та інтертекстовий, екстратекстовий переклад.

Тема 7. Інформаційна грамотність, робота з бібліографічними менеджерами та введення у наукометрію

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідницькій роботі. Носії інформації. Види джерел інформації: первинні та вторинні джерела. Видова структура наукових документів.

Накопичення та обробка наукової інформації. Інформаційний пошук. Поняття про інформаційно-пошукові мови (ІПМ) бібліотечно-бібліографічного типу: універсальна десятикова класифікація (УДК) та бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). Бібліотечні каталоги, їх види та призначення.

Основи інформаційного пошуку. Пошукові системи. Структура наукової інформації. Наукометричні бази даних. Міжнародні системи доступу до реферативних, бібліографічних та повнотекстових баз даних (STN International, Academic LexisNexis та ін.). Наукометрія. Impactfactor. h-index. Абсолютні та нормалізовані показники. Платформа Web of Science. Основи роботи з Basisю Даних Scopus. Робота з референс-менеджерами. EndNote. Mendeley.

Тема 8. Кваліфікаційна робота здобувачів ОС «магістр».

Текстові запозичення, оформлення покликань і цитувань у наукових роботах. Оприлюднення результатів наукових досліджень

Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Структура та оформлення наукових праць.

Способи використання даних, ідей, уривків з інших творів у своєму тексті. Резюмування, непряме цитування, пряме або дослівне цитування, використання гіпотез, положень і методик, запозичення формул, ілюстрацій,

таблиць та ін. Коректне цитування та оформлення покликань. Обсяг дозволених запозичень. «Баланс голосу» як раціональне співвідношення авторської ідеї та цитованих джерел у науковому тексті.

Бібліографічні покликання: внутрішньотекстові, підрядкові, позатекстові. Первинні та вторинні бібліографічні покликання. Покликання в тексті на джерела. Круглі дужки (...). Квадратні дужки [...] у підрядкових та позатекстових покликаннях. Оформлення виносок. Цитата в тексті.

Список використаних джерел. Способи групування бібліографічних описів. Чинні стандарти і правила оформлення покликань і цитувань в наукових роботах. Міжнародні стилі оформлення списку наукових публікацій. MLA (Modern Language Association) style. APA (American Psychological Association) style. Chicago/Turabian style. Harvard style. ACS (American Chemical Society) style. AIP (American Institute of Physics) style. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style. Vancouver style. OSCOLA. APS (American Physics Society) style. Springer MathPhys Style.

Презентація результатів наукових досліджень: семінари; конференції; симпозіуми. Основні види наукових праць. Наукова стаття: її види, типова структура. Наукове повідомлення, методика підготовки. Тези наукової доповіді, виступу, повідомлення. Публікація. Критерії якості наукових видань. Публікаційний процес. Елементи статті. Вибір видання. Рецензування. Поширення публікацій.

Тема 9. Академічна доброчесність і наукова комунікація: етика досліджень та захист інтелектуальної власності

Концепція академічної чесності, основні напрями та перспективи її реалізації в науково-дослідній сфері. Порядок дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти: покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні види порушень академічної доброчесності: плагіат, самоплагіат, фальсифікація, фабрикація, списування. Форми академічного шахрайства: Clone, Ctrl-C, Find-Replace, Remix, Recycle, Hybrid, Mashup. Самоплагіат як складова академічного плагіату. Способи уникнення плагіату та правила цитування

Поняття інтелектуальної власності. Авторське право на збірники та інші складені твори. Право на розповсюдження та поширення перекладеного твору. Право заборони використання твору в тому чи іншому перекладі. Дозвіл та заборона на внесення в перекладний твір коректив, змін, скорочень і т.п.

Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі.

Поняття наукової та методологічної культури. Поняття наукового співтовариства та етичної наукової комунікації.

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год
1	2	3
- виділяти сутнісні ознаки науки; - оперувати ключовими поняттями наукових знань; - визначати основні елементи науки; - класифікувати науки відповідно до предмета дослідження; - пояснювати різницю між природничими та гуманітарними науками; - виділяти основні етапи зародження науки; - аргументувати пріоритетність наукових напрямків; - пояснювати відмінності у розвитку вітчизняної та зарубіжної наукової думки в межах спеціальності; - порівнювати наукове пізнання з іншими видами пізнання, виділяючи його сутнісні ознаки; - виявляти відмінності в рівнях наукового пізнання; - розмежовувати гносеологічні, епістемологічні та методологічні підходи в науковому пізнанні	Тема 1. Наука і наукове пізнання в умовах сучасного світу: виклики та перспективи Тема 1.1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Лекція № 1. План лекції: 1. Сутність та ознаки науки. Основні складові системи наукових знань: абстракції, принципи, наукові закони, теорія. 2. Функції, мета, завдання науки. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта. 3. Класифікація наук. Фундаментальні та прикладні науки. Природничі та гуманітарні науки. 4. Стан та особливості розвитку науки в сучасному світі. 5. Пріоритетні напрямки наукових досліджень в Україні та за її межами. Рекомендовані джерела: Основні: 4, 10, 13. Додаткові: 25, 26, 32, 36, 37, 45, 65. Інтернет-ресурси: 75, 76, 77, 78, 79.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичних занять. 3. Складання таблиці «Класифікація наук». 4. Підготовка міні-презентації: «Фундаментальні та прикладні науки: точки перетину і супротиву» / «Чи престижно сьогодні займатися наукою?» / «Перспективи розвитку сучасної філології» (на вибір). 5. Аналітичний огляд останніх наукових публікацій зі спеціальності (на вибір студента) на предмет дотримання в ній принципів наукового дослідження.	14
	Тема 1.1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Практичне заняття № 1. Питання до заняття: 1. Моделі розвитку науки. 2. Єдність кількісних і якісних змін у розвитку науки. 3. Диференціація та інтеграція наук. 4. Свобода критики і плюралізм думок.	2
	Тема 1.2. Наукове пізнання. Наукове мислення. Практичне заняття № 2. Питання до заняття: 1. Специфіка наукового пізнання.	2

об'єкта; - наводити аргументовані докази на користь диференціації та інтеграції наук; - формувати толерантність до інших поглядів і думок.	2. Теорії пізнання: гносеологія, епістемологія, методологія. 3. Рівні наукового пізнання: емпіричний і теоретичний. 4. Принципи наукового дослідження: інтерсуб'єктивність, історизм, достатність підстав, детермінізм, несуперечливість, перевірюваність, відтворюваність, науковість, наступність, цілісність, системність	
- визначати метод емпіричного та теоретичного наукового пізнання; - класифікувати методи дослідження; - аргументувати вибір методу в контексті наукової проблеми; - розмежовувати загальнонаукові та конкретно-наукові рівні методології; - планувати власну методологію дослідження; - поєднувати різні методи дослідження для отримання науково обґрунтованих результатів; - виявляти різницю між науковими підходами, прийомами; - розмежовувати поняття «факт», «проблема», «ідея», «гіпотеза», «концепція», «теорія».	Тема 2. Метод, методологія та логіка наукового пізнання. Лекція № 2. План лекції: 1. Типологія методів наукового пізнання. Загальнонаукові методи емпіричного і теоретичного пізнання. 2. Конкретно-науковий рівень методології. 3. Поняття про спеціальні методи наукового пізнання. Методи конкретних наук. 4. Наукові підходи і прийоми. 5. Форми і засоби наукового пізнання: факт, проблема, ідея, гіпотеза, концепція, теорія. Рекомендовані джерела: Основні: 4, 10, 13. Додаткові: 25, 26, 32, 36, 37, 39, 45, 50, 65. Інтернет-ресурси: 75, 76, 78, 80. Самостійна робота здобувачів. 1. Опрацювання та доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Самостійне опрацювання питань: ▪ новації сучасної методології наукового пізнання; ▪ міждисциплінарність досліджень; ▪ методологічний плюралізм; ▪ синергетика та герменевтика науки; ▪ математизація наукових теорій. 4. Складання ментальної карти «Міждисциплінарні дослідження: виклики і досягнення» / «Синергетизм сучасної філологічної науки» / «Математичні методи в лінгвістиці: необхідність чи надлишковість» (на вибір). Практичне заняття № 3 Питання до заняття: 1. Конкретно-науковий рівень методології. 2. Поняття про спеціальні методи наукового пізнання. 3. Методи конкретних наук. 4. Наукові підходи і прийоми. 5. Форми і засоби наукового пізнання: факт, проблема, ідея, гіпотеза, концепція, теорія.	2 7 2
- розумітися на загальних підходах до філологічних	Тема 3. Теоретичне підґрунтя сучасної лінгвістики: методи і парадигми мовного аналізу.	

досліджень; - транспонувати отримані знання на власні наукові дослідження в галузі філології; - класифікувати методи мовознавчих досліджень; - пояснювати особливості генетичної наукової парадигми; - називати принципи і прийоми етимологічного аналізу; - застосовувати зіставний метод у власних наукових дослідженнях; - аргументувати важливість вивчення мовних універсалій; - проводити власні дослідження із використанням методик структурного методу; - ілюструвати використання компонентного аналізу; - співвідносити переваги і недоліки описового методу вивчення мови; - узагальнювати методологічні основи порівняльно-історичного та структурного вивчення мови; - аргументувати щодо вибору структурних методів дослідження для власних пошуків.	Тема 3.1. Поліпарадигмальність сучасної лінгвістики. Порівняльно-історична парадигма. Лекція № 3. План лекції: 1. Поняття наукової парадигми. Сучасний парадигмальний простір лінгвістики. 2. Порівняльно-історична (генетична) наукова парадигма. Історія формування та етапи розвитку порівняльно-історичного методу. 3. Техніка порівняльно-генетичних досліджень. 4. Прийоми визначення генетичної спорідненості. 5. Принципи і прийоми етимологічного аналізу. Внутрішня, зовнішня реконструкція та відносна хронологія. 6. Метод синхронних зрізів. Метод лінгвістичної географії. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 5, 7, 8, 10, 11, 12. Додаткові: 25, 29, 44, 45, 47, 49, 50, 52, 64, 72. Інтернет-ресурси: 75-81. Самостійна робота здобувачів 1. Опрацювання та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичних занять. 3. Самостійне вивчення питань теми: ■ описовий метод як один із традиційних методів вивчення мови; ■ одиниці мови і одиниці лінгвістичного аналізу. Етапи описового аналізу; ■ спостереження, класифікація, опис, узагальнення, висновки як основні компоненти описового методу; ■ принципи опису лексичного значення слова у лексикографічних джерелах. 4. Написання есе (на вибір): «Порівняння, історія, структура – три виміри пізнання мови» / «Як подорож у минуле мов допомагає зрозуміти їхню сучасну природу?» / «Чи може реконструкція прамов оживити забуті сторінки мовної історії?» Тема 3.1. Поліпарадигмальність сучасної лінгвістики. Порівняльно-історична парадигма. Практичне заняття № 4 1. Зіставний метод в історії мовознавства. Поняття контрастивної лінгвістики. 2. Проблема мовної типології в мовознавстві. Методи типології. 3. Проблема мовних універсалій у мовознавстві. Параметри та основні різновиди мовних універсалій Тема 3.2. Системно-структурна парадигма лінгвістики. Практичне заняття № 5. Питання до заняття: 1. Структуралістська (таксономічна наукова парадигма). Ієрархічні відношення в мові та методи їх дослідження.	2 14 2 2
--	--	--------------------------------------

	2. Основні школи структуралізму. Східноєвропейський структуралізм (Празький лінгвістичний гурток). Датський структуралізм (Копенгагенська лінгвістична школа) і становлення глосематики. 3. Американський структуралізм: дескриптивна лінгвістика й метод безпосередніх складників. 4. Структурний метод та його основні методики. Дистрибутивний аналіз. Аналіз за безпосередніми складниками. 5. Трансформаційний аналіз. Компонентний аналіз.	
- проектувати власні дослідження в межах антропоцентричних парадигм лінгвістики; - обґрунтовувати вибір методів дослідження; формулювати висновки щодо релевантності дотримання принципів сучасної лінгвістики; - розробляти власні траєкторії дослідження з використанням релевантних методів антропоцентричної парадигми; - пояснювати принципи когнітивної лінгвістики; - практикувати теорію мовленнєвих жанрів; - використовувати та інтерпретувати паравербальні засоби комунікації; - розумітися на проблемах психолінгвістики; - знати етапи проведення асоціативного	Тема 4. Сучасна лінгвістика: людиноцентричність, практична спрямованість і технологічна інтеграція. Тема 4.1. Антропоцентричні парадигми лінгвістики. Когнітивістика та концептологія. Комунікативна лінгвістика та прагматика. Лекція № 4. План лекції: 1. Методологічні принципи сучасного мовознавства: експанціоналізм, експланаторність, антропоцентризм, дискурсоцентризм, функціоналізм, етноцентризм, психонетичність, діалогічність. 2. Когнітивна лінгвістика та лінгвоконцептологія. Категоризація в когнітивній лінгвістиці. 3. Прототипна семантика. Когнітивна семантика. Когнітивне моделювання. 4. Комунікативна лінгвістика та лінгвістична прагматика. 5. Теорія мовленнєвих актів. Комунікативна взаємодія, її типи. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 5, 7, 8, 11, 12. Додаткові: 23, 24, 25, 27, 29, 34, 35, 38, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 57, 63, 66, 67, 69, 74. Інтернет-ресурси: 75-81.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичних занять. 3. Самостійне опрацювання питань теми; ■ американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм; ■ проблема породження (продукування) мовлення, сприйняття й розуміння мовлення та тексту; пам'ять - знання – компетенція; ■ проблема ментального лексикону; проблема асоціацій, методика асоціативного експерименту. 4. Створення інфографіки «Сучасні напрями антропоцентричної лінгвістики» або написання есе (до 300 слів) «Якою я бачу лінгвістику майбутнього?» або аналізування TED Talk з точки зору впливових мовленнєвих стратегій (на вибір).	21

експерименту; - виділяти особливості етнолінгвістичних та лінгвокультурологічних досліджень; - встановлювати складники етнокультурної компетенції; - визначати особливості сучасних соціолінгвістичних праць; - ідентифікувати мовну норму та варіативність; - оцінювати сучасну мовну політику; - розв'язувати лінгвістичні завдання за допомогою штучного інтелекту; - упорядковувати мовний матеріал за допомогою комп'ютерних програм та застосунків; - трактувати маніпулятивні тактики; - використовувати дані корпусів текстів у власних дослідженнях.	Тема 4.1. Антропоцентричні парадигми лінгвістики. Когнітивістика та концептологія. Комунікативна лінгвістика і прагматика. Практичне заняття № 6. Питання до заняття: 1. Лінгвістична генологія Мовленнєві жанри.. 2. Паралінгвістика. Паравербальні засоби мовної комунікації. 3. Теорія Г.П. Грайса (логіка мовленнєвого спілкування). 4. Поняття комунікативної інтенції. Прагматика шифтерів (дейктичних слів).	2
	Тема 4.2. Антропоцентричні парадигми лінгвістики. Психолінгвістика, лінгвокультурологія та соціолінгвістика. Дискурсивна парадигма. Практичне заняття №7. 1. Основні поняття психолінгвістики. 2. Етнолінгвістика та лінгвокультурологія. Гіпотеза лінгвістичної відносності, її слабкі варіанти й альтернативні теорії співвідношення мови та мислення (етнічної свідомості). 3. Культурна ідентичність. Етнокультурна компетенція та її складники. Проблеми інкультурації й акультурації. Культурний шок. Проблеми міжкультурної комунікації. 4. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень. Проблема соціальної диференціації мови. 5. Лінгвістика тексту. Категорійна ієрархія тексту. Типологія текстових категорій. Контекст. Імплицитний план тексту. 6. Герменевтика. Проблеми інтерпретації тексту. Методи дослідження тексту.	2
	Тема 4.3. Прикладна лінгвістика. Інформаційні технології в лінгвістиці. Практичне заняття № 8. Питання до заняття: 1. Прикладна лінгвістика. Прикладні напрями комп'ютерної лінгвістики. 2. Комп'ютерна лексикографія. 3. Корпусна лінгвістика. 4. Судова (кримінальна) лінгвістика. 5. Прикладне значення розробки проблем комунікативного впливу. Нейролінгвістичне програмування.	2
- виявляти особливості різних методологій літературознавчих досліджень; - розумітися на біографічному методі досліджень;	Тема 5. Методологія літературознавчих досліджень. Тема 5.1. Класичні та структуралістські підходи в літературознавстві. Лекція № 5. План лекції: 1. Біографічний метод. Культурно-історична школа: вплив філософії, історії та культурології на методологічну базу філології.	2

- використовувати в дослідженнях поняттєвий апарат структуралізму; - демонструвати обізнаність із постструктуралістськими методами дослідження; - визначати поняття «самокритика структуралізму»; - застосовувати методи інтертекстуально-го аналізу тексту; - інтерпретувати теорію пізнання літературного твору; - порівнювати різні методологічні підходи літературознавчих досліджень; - встановлювати типологію читачів; - розумітися на базових поняття рецептивної естетики; - інтегрувати набуті знання у власні наукові дослідження.	2. Міфологічна школа. 3. Структуралізм: етапи розвитку, основні принципи та поняття. Головні поняття: "структура", "бінарна опозиція", "медіація", "метафоризація", "бріколаж" та ін. 4. Застосування методології структуралізму до літературознавства. Ролан Варт і його роль у структуралізмі. 5. Поняття конотативної семіології. Ідеї твору-знаку і відкритості твору. 6. Пост-структуралістські та деконструктивістські методи дослідження. Критика і самокритика структуралізму. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 6, 9, 10, 12, 15. Додаткові: 20, 23, 41, 42. Інтернет-ресурси: 75, 76, 80,85.	
	Самостійна робота здобувачів 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичних занять. 3. Підготовка міні-презентації «Сучасні літературознавчі методології» / «Структуралізм vs Інтертекстуальність» (на вибір).	14
	Тема 5.2. Феноменологічний підхід та інтертекстуальність у літературознавстві. Практичне заняття № 9. Питання до заняття: 1. Феноменологічні ідеї в літературній теорії та методології ХХ століття. 2. Структура свідомості у філософській концепції Е. Гуссерля. Категорія <i>Lebenswelt</i> (життєвого світу) та <i>Zeitgeist</i> (духу часу) за Е. Гуссерлем. 3. Поняття інтенції Р. Інгарден та його феноменологічна теорія пізнання літературного твору. 4. Поняття конкретизації в естетичній концепції Р. Інгардена. 5. Поняття часу та простору у феноменологічних теоріях.	2
	Тема 5.3. Рецептивна естетика та теорії читача Практичне заняття №10 Питання до заняття: 1. Основні положення рецептивної естетики. 2. Констанцька школа та літературна герменевтика (Г.-Р. Яусс). 3. Вплив Г.-Г. Гадамера на формування рецептивної методології. 4. Поняття естетичного досвіду та часової дистанції. 5. Історія літератури як виклик (провокація) літературознавству. 6. Теорії читача: ідеальний, імпліцитний, поінформований, наївний, критичний. Читач як співтворець смислу. 7. Інтерпретація й надінтерпретація, множинність смислів.	2

- визначати основні підходи до перекладознавчих досліджень; - виявляти особливості лінгвістичних моделей перекладу; - добирати приклади до перекладацьких трансформацій; - застосовувати комунікативні моделі перекладу у власних дослідженнях; - розумітися на понятті «динамічна еквівалентність»; - описувати особливості психолінгвістичних моделей перекладу; - характеризувати мовну особистість перекладача; - ідентифікувати проблеми перекладності; - зіставляти різні моделі перекладу для реалізації власних наукових пошуків; - формулювати висновки щодо використання релевантних перекладознавчих методологій.	Тема 6. Методологія перекладознавчих досліджень. Лекція 6. План лекції: 1. Лінгвістичні моделі перекладу. 2. Переклад як міжмовна інтерпретація, трансформація, перетворення тексту оригіналу без втрати змісту. Побудова «схеми», «парадигми», «структури» перекладу. 3. Денотативна модель перекладу. 4. Семантична модель перекладу. Трансформаційна модель 5. Комунікативні моделі перекладу. Поняття «динамічна еквівалентність». 6. Світ смислів адресанта. Ступінь цінності текстової інформації та її співвіднесеність з вихідною культурою й буттям. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 11, 14. Додаткові: 17, 25, 28, 30, 38, 40, 44, 56, 58, 62, 70. Інтернет-ресурси: 75-85.	2
	Самостійна робота здобувачів 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка доповідей за питаннями практичного заняття. 3. Самостійне опрацювання питань: ▪ психолінгвістичні моделі перекладу, переклад із мови оригіналу на внутрішній код і переклад із внутрішнього коду мовою перекладу; ▪ синергетичні моделі перекладу; ▪ тотальний переклад і проблема перекладності; ▪ текстовий, метатекстовий, ін- та інтертекстовий, екстратекстовий переклад. 4. Критичний аналіз наукової статті з перекладознавства (українською або англійською мовою).	7
	Практичне заняття № 11 Питання до заняття: 1. Когнітивні моделі перекладу. Структури репрезентації знань. 2. Термінологічна база когнітивного напрямку: фрейми, фреймові мережі, прототипи (E. Rosch), пропозиціональні структури (R. W. Langacker), сценарії, ментальні простори (G. Fauconnier), образи-схеми концептів (G. Lakoff), складні образи (R.W. Langacker), ментальні моделі (Ph. N. Johnson-Laird), інтегративні простори, або бленди (G. Fauconnier). 3. Когнітивно-дискурсивні моделі перекладу. Моделювання семантики художнього тексту. 4. Множинність інтерпретацій. Інтерпретативна модель перекладу. 5. Мовна особистість перекладача. Сучасні концепції творчості в перекладі.	2

- знаходити релевантну наукову інформацію для проведення якісного наукового дослідження; - виділяти основні і другорядні носії інформації; - розмежовувати первинні та вторинні джерела інформації; - планувати пошук наукової інформації з використанням різних видів носіїв інформації; - порівнювати отриману інформацію та визначати її релевантність і дотичність до теми дослідження; - узагальнювати отриману інформацію; розумітися на сучасних підходах до наукометричних баз даних; - розмежовувати реферативні, бібліографічні та повнотекстові бази даних; - розумітися на основних показниках наукометрії; - вміти працювати з референс-менеджерами.	Тема 7. Інформаційна грамотність, робота з бібліографічними менеджерами та введення у наукометрію. Лекція № 7. План лекції: 1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідницькій роботі. 3. Носії інформації. Види джерел інформації: первинні та вторинні джерела. 4. Видова структура наукових документів. Накопичення та обробка наукової інформації. 5. Інформаційний пошук. Поняття про інформаційно-пошукові мови (ПІМ) бібліотечно-бібліографічного типу: універсальна десяткова класифікація (УДК) та бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). 6. Бібліотечні каталоги, їх види та призначення Рекомендовані джерела: Основні: 4, 10, 12. Додаткові: 24, 25, 32, 37, 39, 71. Інтернет-ресурси: 75-85.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Підготовка презентації «Сучасні способи пошуку та отримання наукової інформації».	7
	Практичне заняття № 12. Питання до заняття: 1. Основи інформаційного пошуку. Пошукові системи. 2. Структура наукової інформації. 3. Наукометричні бази даних. Міжнародні системи доступу до реферативних, бібліографічних та повнотекстових баз даних (STN International, Academic LexisNexis та ін.). 4. Наукометрія. Impactfactor. h-index. Абсолютні та нормалізовані показники. 5. Платформа Web of Science. Основи роботи з Базою Даних Scopus. 6. Робота з референс-менеджерами. EndNote. Mendeley.	2
- розумітися на структурі кваліфікаційної роботи; визначати структурні компоненти вступної, основної та заключної частин кваліфікаційної	Тема 8. Кваліфікаційна робота здобувачів ОС «магістр». Тема 8.2. Текстові запозичення, оформлення покликань і цитувань у наукових роботах. Практичне заняття № 13. Питання до заняття: 1. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Структура та оформлення наукових праць. 2. Способи використання даних, ідей, уривків з інших	2

роботи; - використовувати типові вимоги до оформлення наукової роботи у власних дослідженнях; - оформляти додатки до наукової праці; - будувати бібліографічний апарат дослідження відповідно до чинних вимог; - дотримуватися порядку оформлення бібліографічного опису; - виявляти недоліки структури та оформленні кваліфікаційної роботи; - визначати форми презентації наукових досліджень відповідно до контенту повідомлення; - впорядкувати презентаційний матеріал відповідно до вимог; - знати основні вимоги до різни виді наукових праць; - будувати комунікативно релевантні стратегії виступів на семінарах, конференціях; - виділяти основну і другорядну інформацію для публікаційної активності; - розумітися на основних етапах публікаційного процесу;	творів у своєму тексті. 3. Резюмування, непряме цитування, пряме або дослівне цитування, використання гіпотез, положень і методик, запозичення формул, ілюстрацій, таблиць та ін. 4. Коректне цитування та оформлення покликань. Обсяг дозволених запозичень. «Баланс голосу» як раціональне співвідношення авторської ідеї та цитованих джерел у науковому тексті. 5. Бібліографічні покликання: внутрішньотекстові, підрядкові, позатекстові. Первинні та вторинні бібліографічні покликання. 6. Покликання в тексті на джерела. Круглі дужки (...). Квадратні дужки [...] у підрядкових та позатекстових покликаннях. Оформлення виносів. Цитата в тексті. 7. Список використаних джерел. Способи групування бібліографічних описів. Чинні стандарти і правила оформлення покликань і цитувань в наукових роботах.	
	Самостійна робота здобувачів 1. Складання типового плану-проспекту кваліфікаційної роботи. 2. Самостійне опрацювання питань теми: міжнародні стилі оформлення списку наукових публікацій. MLA (Modern Language Association) style. APA (American Psychological Association) style. Chicago/Turabian style. Harvard style. ACS (American Chemical Society) style. AIP (American Institute of Physics) style. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style. Vancouver style. OSCOLA. APS (American Physics Society) style. Springer MathPhys Style. 3. Складання бібліографічного опису літератури та документальних джерел до власного дослідження. 4. Підготовка повідомлення: «Стратегії презентації результатів дослідження» / «Наукова доповідь: як зацікавити аудиторію» / «Назва наукової статті: як привернути увагу читача» (на вибір).	14
	Тема 8.2. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Практичне заняття № 14. Питання до заняття: 1. Презентація результатів наукових досліджень: семінари; конференції; симпозиуми. 2. Наукове повідомлення, методика підготовки. Тези наукової доповіді, виступу, повідомлення. 3. Публікація. Критерії якості наукових видань.. Елементи статті. 4. Публікаційний процес. Вибір видання. Рецензування. Поширення публікацій. Рекомендовані джерела: Основні: 4, 10, 12. Додаткові: 25, 32, 37, 53. Інтернет-ресурси: 75-78, 83, 85.	2

- узагальнювати інформацію для публікування наукових результатів; - змінювати контент публікації із врахуванням зауважень рецензентів.		
- дотримуватися правил академічної доброчесності; - експлуатувати знання про види порушень академічної доброчесності на власну наукову діяльність; - популяризувати академічну доброчесність в студентському колі; - імплементувати політику академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність; - визначати якість академічного письма; - пропонувати технологічні рішення протидії академічній недоброчесності; - будувати власну траєкторію дотримання дослідницької етики та академічної доброчесності, розглядаючи їх як ознаки внутрішньої культури якості освіти; - характеризувати основні аспекти інтелектуальної власності у сфері	Тема 9. Академічна доброчесність і наукова комунікація: етика досліджень та захист інтелектуальної власності. Тема 9.1. Академічна доброчесність та етика наукових досліджень. Лекція № 8. План лекції: 1. Концепція академічної чесності, основні напрями та перспективи її реалізації в науково-дослідній сфері. 2. Порядок дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. 3. Покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. 4. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. 5. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Рекомендовані джерела: Основні: 10, 12, 15, 16. Додаткові: 18, 19, 21, 22, 33, 37, 43, 46, 53, 55, 59, 60, 61, 71 Інтернет-ресурси: 75-85.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до питань практичних занять. 3. Виконання кейсових завдань з теми (перелік наведено в методичних рекомендаціях до самостійної роботи з дисципліни). 4. Написання есе «Чому студенти списують?» 5. Оформлення цитувань до власного наукового дослідження з дотриманням чинних вимог щодо запобігання плагіату.	14
	Тема 9.1. Академічна доброчесність та етика наукових досліджень. Практичне заняття №15. Питання до заняття: 1. Основні види порушень академічної доброчесності: плагіат, самоплагіат, фальсифікація, фабрикація,	2

наукової діяльності; - виявляти випадки порушення прав інтелектуальної власності; - розмежовувати поняття «плагіат» і «академічний плагіат»; - розумітися на видах плагіату та вміти знаходити їх у текстах; - впорядковувати цитування відповідно до чинних правил; - розробляти стратегії уникнення плагіату в наукових публікаціях.	списування. 2. Форми академічного шахрайства: Clone, Ctrl-C, Find-Replace, Remix, Recycle, Hybrid, Mashup. 3. Самоплагіат як складова академічного плагіату. 4. Способи уникнення плагіату та правила цитування	
	Тема 9.2. Інтелектуальна власність і наукова комунікація. Практичне заняття № 16. Питання до заняття: 1. Поняття інтелектуальної власності. 2. вторське право на збірники та інші складені твори. Право на розповсюдження та поширення перекладеного твору. 3. Право заборони використання твору в тому чи іншому перекладі. Дозвіл та заборона на внесення в перекладний твір коректив, змін, скорочень і т.п. 4. Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі. 5. Поняття наукової та методологічної культури. Поняття наукового співтовариства та етичної наукової комунікації.	2
Індивідуальне завдання		20
Всього:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела:

1. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / С.М. Амеліна, О. В. Бабенко, Н. В. Білоус [та ін.]; за заг. ред. С.М. Амеліної. К.: ЦУЛ, 2018. 470 с.
2. Баган М.П. Методи та організація сучасних філологічних досліджень: [навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи студентів]. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2025. 80 с.
3. Вишницька Ю.В. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: навчально-методичний посібник зі спецкурсу з зарубіжної літератури. К: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 240 с.
4. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 26 с.
5. Голубовська І.О., Корольов І.Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: Курс лекцій. К., 2011: URL: <http://www.pinax.com.ua/wpcontent/uploads/2015/04/ActualProblLinguist.pdf>
6. Горболіс Л.М. Теорія літератури і методологічний дискурс: навчальний посібник для студентів-філологів: у 2 ч. Ч. 1. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2022. 140 с.
7. Загнітко А.П. Теорії сучасних лінгвістичних вчень: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 528 с.
8. Іваницька Н.Б. Сучасні лінгвістичні теорії: опорний конспект лекцій. Вінниця: Редакційно-видавничий центр ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 88 с.
9. Лепський М.А. Біографічний метод: конструктор дизайну методології дослідження: монографія. Запоріжжя : ЦНСД, 2025. 460 с.
10. Лопушан Т.В., Зарудняк Н.І. Філософія та методологія сучасних літературознавчих досліджень: навч.-метод. посібн. для студентів філологічних спеціальностей. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2021. 40 с.
11. Материнська О. Методологія та організація наукових досліджень для германістів (конспект лекцій та завдання до семінарських занять): навчальний посібник. Київ: ТОВ «Видавництво «Ріджи», 2022. 156 с.
12. Методи лінгвістичних досліджень: навчальний посібник / упорядник: Н.А. Цимбал. Умань: Візаві, 2019. 106 с.
13. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін.; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
14. Струк І.В. Методологія та організація перекладознавчих досліджень: практикум. Херсон: «ОЛДИ-ПЛЮС», 2020. 56 с.
15. Ференц Н. Сучасні методологічні засади літературознавства: навчально-методичний посібник. Ужгород: Гражда, 2021. 140 с.

16. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

Додаткові джерела:

17. Абдуллаєва А.Ф., Баранова С.В. «Культурний переворот» як актуальний напрямок розвитку художнього перекладу. *Нова філологія*. 2020. № 80. С. 9-13. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-1-1>.
18. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
19. Академічна доброчесність: інформаційний бюлетень. URL: <https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>
20. Астрахан Н.І. Література та літературознавство в дзеркалі філософського дискурсу: до питання про основи інтерпретації в умовах загальнокультурного синтезу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2019. Вип. 2 (90). С. 50-59.
21. Батечко Н., Михайліченко М. Феномен академічної доброчесності в контексті синергії наукових підходів. *Освітологія*. 2019. № (8). С. 26–33. <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2019.8.2633>
22. Бахрушин В. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід. URL: <https://cutt.ly/KaSvLOa>
23. Бехта Т.О. Текст і дискурс у новітніх парадигмах лінгвістичних знань. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2019. Том 30 (69) № 4 Ч. 2. С. 18-22.
24. Богуславська Л., Баранник О., Ткач О. Прогноз освітніх тенденцій розвитку філологічної освіти та науки України в епоху цифровізації. *Академічні візії*. 2023. Вип. 16/204. С. 255-260.
25. Борисенко Н.Д. Методологія наукових досліджень: інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять. Житомир, 2022. 30 с.
26. Боса В. Інформанологія як методологічна основа підготовки сучасного фахівця-філолога. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 34, том 1. С. 231-236.
27. Венжинович Н. Лінгвокультурологічний аспект мовознавчих досліджень: навч.-метод. посіб. до спецкурсу для студентів філологічного факультету. Ужгород: видавець Сабов А.М., 2015. 267 с.
28. Ворова Т.П. Теорія і практика перекладу: традиційний погляд на дисципліну. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. № 52. Том 2. С. 117-123.
29. Голубовська І.О. Проблема методології лінгвістичних досліджень у міждисциплінарному висвітленні. *Studia Linguistica*. 2012. Вип. 6. С. 67–75.
30. Государська О.В. Критичний аналіз класичних моделей перекладу. *Філологічні трактати*. 2016. Т.8, №1. С. 17- 25.

31. Гуз О.П. Основи перекладознавства: конспект лекцій. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 72 с.
32. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
33. Дорожко А.О. Стан і проблеми академічної доброчесності та причини її порушення. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. №194. С. 204-208.
34. Журенко Я. Проблема методології в гендерних лінгвістичних дослідженнях. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип 26, том 1. С. 94-98.
35. Загнітко А.П., Богданова І.В. Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 3-є вид., перероб. і доп. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.
36. Закон України "Про освіту"(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39.
37. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
38. Іваницька Н.Б. Correlation between Translation and Linguistic Studies: Current Approaches *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство): зб. наук. праць / наук. ред. Н.Л. Іваницька. Вінниця, 2015. Вип. 21. С. 348-353.*
39. Іваницька Н.Б. Функціонування англомовних еквівалентів українських лінгвістичних метаодиноць у світовому науковому інформаційному просторі. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство): зб. наук. праць / наук. ред. Н.Л. Іваницька. Вінниця, 2016. Вип. 23. С. 254-258.*
40. Карабан В.І., Верба Л.Г., Карабан А.В. Важливість методології перекладознавства у визначенні мовленнєвого акту як одиниці перекладу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. № 51. том 2. С. 80-86.
41. Качак Т.Б. Аналіз тенденцій як наукова проблема в літературознавчих студіях. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. № 1. Том 32 (71).Ч. 1. С. 272-279.
42. Козубенко Л. Структуралізм як напрям літературознавчих досліджень. *Теоретична і дидактична філологія. Серія «Філологія»*. 2020. Вип. 32. С. 42-48.
43. Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18.8>.
44. Материнська О., Павличко О., Тимченко Є. Мовознавча термінологія для германістів. Навчально-методичний посібник. Київ: Інтерсервіс, 2020. 285 с.

45. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
46. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxd9/view
47. Методологія лінгвістичних досліджень : конспект лекцій / укладачі: М.В. Черник, В.С. Куліш, О.Л. Овсянко, А.В. Зінченко ; за заг. ред. проф. С.О. Швачко. Суми : Сумський державний університет, 2018. 78 с.
48. Мізін К.І. Зіставна лінгвокультурологія (на матеріалі англійських, німецьких, українських і російських усталених порівнянь). Кременчук: Видавець ПП Щербатих О. В., 2014. 164 с.
49. Онучак Л. Дискурс як об'єкт сучасної лінгвістики. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*. 2021. № 45. С. 324–332. doi: doi.org/10.24919/2522-4565.2021.45.29
50. Просяник О. Лінгвістика: наука – дидактика – філософія мови – методологія (дискурсивно-комунікативний аспект проблеми). *Studia Methodologica*. Тернопіль; Кельце ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. Вип. 50. С. 3-22.
51. Савчук Г.О. «Інтермедіальність» як категорія літературознавства й медіології. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. 2019. № 81. С. 15-18. <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2019-81-02>
52. Селіванова О.О. Засади сучасної лінгвометодології // Електронний ресурс. Режим доступу: <http://conferences.neasmo.org.ua/node/58>
53. Селігей П.О. Світло і тіні наукового стилю. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
54. Ставицька Л.О. Актуальні проблеми сучасної української гендерної лінгвістики. URL: <http://www.linguistics.kiev.ua/1.html>
55. Студентський плагіат: хто винен? URL: <https://cutt.ly/AaSvrtT>
56. Тацакович У.Т. Когнітивне перекладознавство: становлення, сучасний стан і перспективи розвитку. *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 17. Том 2. С. 98-104.
57. Черниш О.А. Теорія жанрів у сучасній лінгвістиці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. № 1. Том 31 (70). Ч. 3. С. 70-75.
58. Шмігер Т.В. Ревізія принципів для історії українського перекладознавства: урок Пряшівської України. *Мова*. 2020. № 37. С. 13-21. DOI: 10.18524/2307-4558.2022.37.261460
59. Яхонтова Т.В. Сучасна наукова комунікація: жанрові інновації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія*. 2015. № 14. С. 232-234.

60. ALLEA. European Code of Conduct for Research Integrity. Berlin. URL: <https://cutt.ly/saSvIrD>
61. BarcelonaA. "On the Ubiquity and Multiple-Level Operation of Metonymy". *Cognitive Linguistics Today*. Frankfurt. M.: PeterLang, eds., 2002. P. 207-224.
62. Chesterman E. Translation, epistemology and cognition. *The Routledge Handbook of Translation and Cognition* / eds. F. Alves, A. L. Jakobsen. London; New York, 2021. P. 25–37.
63. Claus Beisbart, Nicole J. Saam. Computer Simulation Validation - Fundamental Concepts, Methodological Frameworks, and Philosophical Perspectives. Springer, 2019. 234 p.
64. Defrancq B. Contrasting contrastive approaches. *Language in contrast*. 2015. №15. P. 1-3.
65. Gerhard Schurz. Philosophy of Science: A Unified Approach. Routledge, 2013. 154 p.
66. Halverson S.L. Translation, linguistic commitment and cognition. *The Routledge Handbook of Translation and Cognition* / eds. F. Alves, A. L. Jakobsen. London; New York, 2021. P. 37–52.
67. Haspelmat, M. The Serial Verb Construction: Comparative Concept and Cross-linguistic Generalizations. *Language and Linguistics*. 2016. № 17(3). P. 291-31. <https://doi.org/10.1177/239700221562689>
68. ICAI (International Centre for Academic Integrity). URL: <https://www.academicintegrity.org/>
69. Modern linguistics versus traditional hermeneutics. URL: <http://www.tms.edu/tmsj/tmsj14b.pdf>
70. Munday J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. London & New York: Routledge, 2016.
71. SAIUP. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. <https://saiup.org.ua/>
72. Trends in Linguistics. Studies and Monographs [TiLSM]. Edited by: Chiara Gianollo and Daniel Van Olmen. 2015-2019.
73. What is science? URL: <https://www.livescience.com/20896-science-scientific-method.html>
74. Xiao K., Muñoz Martín R. Cognitive translation studies : models and methods at the cutting edge. *Linguistica Antverpiensia. Series: Themes in Translation Studies*. 2020. Vol. 19. P. 1–24.

Интернет-ресурси:

75. Directory of Open Access Books. URL: <https://www.doabooks.org/>
76. Наукова періодика України. URL: <https://journals.uran.ua/>
77. MIT OpenCourseWare – Linguistics. https://ocw.mit.edu/search/?d=Linguistics%20and%20Philosophy&s=department_course_numbers.sort_coursenum. URL: <https://core.ac.uk/>
78. PhilPapers. URL: <https://philpapers.org/>

79. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
80. Проект „Відкритий світ інформаційних технологій”. URL: <http://www.idea-ukraine.org/>
81. Linguist List. URL: www.linguistlist.org
82. Translationista. URL: <http://translationista.com/>
83. Alta Resources. URL: <https://literarytranslators.org/resources>
84. The Translator's Tool Box Book. URL: <https://www.academiacp.com/course/the-translators-tool-box>
85. World without Borders. URL: <https://www.wordswithoutborders.org/dispatches/archives-by-category/category/interviews>